

ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Реални раст бруто домаћег производа (БДП) у трећем тромјесечју 2024. године, у односу на треће тромјесечје 2023. године, износио је 2,9%.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности груписаним на ниво А10, у трећем тромјесечју 2024. године значајан реални раст бруто додате вриједности забиљежен је у подручјима: (G, H, I) *Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство* за 8,1%, (K) *Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања* за 5,7%, док је реални пад бруто додате вриједности забиљежен у подручјима: (B,C,D,E) *Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине* за 3,7% а од тога у (C) *Прерађивачка индустрија* за 3,3%.

Серија података према ЕСА 2010 од првог тромјесечја 2006. године, може да се преузме у [бази података](#).

In the third quarter of 2024, compared to the third quarter of 2023, an increase by 2.9% was recorded in real Gross domestic product.

By section of the Classification of Economic Activities aggregated at the level A10, in the third quarter of 2024, a significant real growth in Gross value added was recorded in the following sections (G, H, I) Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food service activities by 8.1%, (K) Financial and insurance activities by 5.7%, while a real decline in Gross value added was recorded in the following sections: (B,C,D,E) Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities by 3.7%, of which in (C) Manufacturing by 3.3%.

Series of data according to the ESA 2010 beginning with the first quarter of 2006 are available in the [database](#).

1. ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2022				2023				2024 ¹⁾			%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	
Недесезонирани подаци, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године	4,9	5,1	3,4	2,3	1,1	1,4	2,4	2,6	2,8	2,2	2,9	<i>Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year</i>
Десезонирани подаци, промјене у односу на претходно тромјесечје	0,9	0,8	-0,1	0,5	0,2	0,9	0,6	0,7	0,6	0,5	0,9	<i>Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter</i>

Тромјесечни бруто домаћи производ је обрачунат по производном приступу а исказан у текућим цијенама, у цијенама претходне године и у цијенама 2021. године (ланчано повезане вриједности). Обрачун је изведен на нивоу области и подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2. Бруто домаћи производ представља суму бруто додатих вриједности свих дјелатности укупне економије умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мјерене (FISIM) и увећану за нето порезе (порези на производе минус субвенције на производе). Обрачун тромјесечног БДП-а се заснива на истим принципима и дефиницијама као и годишњи обрачун, односно на методолошким основама Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts - ESA 2010), као и на приручницима за тромјесечне националне рачуне Међународног монетарног фонда и Евростата.

За обрачун тромјесечног БДП коришћена је метода екстраполације на бруто вриједност производње и међуфазну потрошњу. Главни извори података су резултати званичних статистичких активности (пољопривреде, индустрије, грађевинарства, трговине, угоститељства, саобраћаја, плата и запослених, цијена, спољне трговине итд.) и административни извори података (tromјесечни финансијски извјештаји предузећа, Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске итд.).

Усклађивање БДП-а обрачунаог у тромјесечној и годишњој периодици врши се након објављивања годишњих података примјеном пропорционалне Denton методе (минимизирањем апсолутних разлика кроз релативно подешавање тромјесечних података – текуће тромјесечје у односу на претходно) чиме се постиже конзистентност тромјесечних и годишњих серија података при чему је сума вриједности четири тромјесечја једнака вриједности добијеној годишњим обрачуном.

Десезонирање је процес декомпозиције временских серија којим се отклања утицај сезонских флукуација на њихово кретање. Серије података су сезонски подешене на највишем нивоу агрегације, користећи директну методу, TRAMO/SEATS метод у оквиру JDEMETRA+ програма.

Тромјесечни подаци текуће године су подложни промјенама до објављивања података за четврто тромјесечје. Послије објављивања података за четврто тромјесечје, тромјесечни подаци су подложни промјени само у циљу усклађивања са годишњим подацима.

Због заокруживања, сумарни искази у саопштењу не слажу се увијек са збиром заокружених појединачних података.

Quarterly Gross domestic product is calculated using the production approach, and it is shown at current prices, at previous year prices and at prices of 2021 (chain-linked values). The calculation is performed at the level of divisions and sections of the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2. Gross domestic product represents a sum of gross value added of all activities of total economy minus financial intermediation services indirectly measured (FISIM) plus net taxes (taxes on products minus subsidies on products). The calculation of quarterly GDP is based on the same principles and definitions as annual calculation, that is, on the methodological basis of the European System of Accounts of 2010, as well as on manuals for quarterly national accounts of the International Monetary Fund and Eurostat.

For the calculation of quarterly GDP, the method of extrapolation on output and intermediate consumption was used. Main sources of data are results of official statistical activities (agriculture, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on wages and employees, prices statistics, external trade statistics, etc.) and administrative sources of data (quarterly financial reports of enterprises, Ministry of Finance of Republika Srpska, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska etc.).

Harmonisation of GDP calculated quarterly and annually is carried out upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method (by minimising absolute differences through relative adjustment of quarterly data – current quarter compared to the previous), in order to achieve the consistency of quarterly and annual series of data, with the sum of values of the four quarters being equal to the value obtained through the annual calculation.

Seasonal adjustment is a process of decomposition of time series, used to remove the effects of seasonal fluctuations on their trends. Series of data are seasonally adjusted at the highest level of aggregation, using the direct method, using the TRAMO/SEATS method as implemented in the JDEMETRA+ programme.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

Because of rounding, summary accounts in the release do not always match the sums of rounded individual data.

2. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, ТЕКУЋЕ ЦИЈЕНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

хиљ. КМ/thous. КМ

		2023		2024 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	347 128	304 915	253 752	301 331	356 219	A	Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	834 032	885 163	761 722	780 976	820 649	B, C, D, E	Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	483 977	504 441	420 927	462 836	482 768		Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	270 326	321 729	125 967	213 205	283 221	F	Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	737 959	721 159	653 051	744 662	807 170	G, H, I	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	199 559	196 662	172 517	187 906	210 316	J	Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	147 674	143 395	137 554	153 614	164 196	K	Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	130 146	134 962	126 147	132 457	134 514	L	Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	146 346	152 966	144 222	143 780	158 706	M, N	Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	686 006	686 085	658 242	699 152	718 626	O, P, Q	Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	137 385	148 334	130 104	129 126	144 592	R, S	Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	84 530	94 424	88 951	118 636	96 044		FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	3 552 031	3 600 946	3 074 328	3 367 572	3 702 166		GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	690 419	742 140	722 237	830 163	800 789		Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	4 242 449	4 343 086	3 796 564	4 197 735	4 502 955		GROSS DOMESTIC PRODUCT

3. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

хиљ. КМ/thous. KM

		2023		2024 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	304 116	275 780	277 894	299 116	326 054	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине Од тога: С Прерађивачка индустрија	726 733	766 229	755 900	753 763	792 657	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i> <i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	442 388	460 485	416 293	451 033	467 910	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	244 634	281 025	141 421	235 008	266 204	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food services activities</i>
		673 574	653 142	637 552	722 825	793 568		
J	Информације и комуникације	186 778	181 752	173 675	189 208	205 320	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	135 521	130 014	134 545	145 907	155 475	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	120 158	120 858	128 587	129 875	130 648	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	130 880	135 708	139 416	139 416	148 475	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	629 994	628 636	640 146	668 072	698 839	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	124 898	134 178	126 621	126 644	141 934	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	ФИСИМ (минус)	70 958	75 953	87 400	107 601	88 472		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	3 206 327	3 231 369	3 068 358	3 302 234	3 570 703		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	653 923	664 833	710 960	770 694	743 424		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	3 860 250	3 896 203	3 779 318	4 072 928	4 314 127		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

4. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА 2021. ГОДИНЕ (ЛАНЧАНО ПОВЕЗАНЕ ВРИЈЕДНОСТИ)²⁾
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PRICES OF 2021 (CHAIN-LINKED VALUES)²⁾

хилј. КМ/ thous. КМ

		2023		2024 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	259 307	235 146	221 629	238 554	260 038	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	630 810	665 093	579 452	577 814	607 628	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	371 962	387 178	319 962	346 663	359 635		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	222 981	256 151	123 204	204 735	231 913	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	603 188	584 891	523 636	593 672	651 775	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	176 275	171 531	155 000	168 863	183 242	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	122 999	118 001	112 510	122 012	130 012	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	118 945	119 638	118 412	119 599	120 311	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	120 003	124 430	115 496	115 496	123 000	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	559 956	558 750	521 500	544 250	569 315	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	102 815	110 455	95 333	95 350	106 862	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	63 857	68 351	66 180	81 477	66 992		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 851 400	2 873 670	2 501 011	2 691 643	2 910 471		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	595 632	605 570	609 498	660 707	637 329		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	3 447 676	3 479 786	3 108 125	3 349 591	3 547 954		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

5. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА, ПРОМЈЕНЕ У ОДНОСУ НА ИСТО ТРОМЈЕСЕЧЈЕ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES, CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR

%

		2023		2024 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	3,4	3,5	0,5	0,7	0,3	A	Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине Од тога: С Прерађивачка индустрија	-0,6	-3,6	-4,1	-6,7	-3,7	B, C, D, E	Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	5,1	7,1	1,5	3,7	4,0	F	Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	-0,4	2,1	8,0	8,3	8,1	G, H, I	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	11,6	12,6	5,8	3,2	4,0	J	Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	7,0	7,7	6,1	5,5	5,7	K	Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	1,5	2,1	0,5	0,7	1,1	L	Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	9,3	10,7	5,4	2,0	2,5	M, N	Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	2,5	2,6	1,0	1,4	1,7	O, P, Q	Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	7,7	8,5	4,5	4,4	3,9	R, S	Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	7,7	8,0	5,4	4,7	4,9		FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2,4	2,5	1,8	1,1	2,1		GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	2,5	3,0	7,1	7,2	7,0		Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2,4	2,6	2,8	2,2	2,9		GROSS DOMESTIC PRODUCT

¹⁾ Процјена / Estimate

²⁾ Подаци су неадитивни, односно, збир података по нижим нивоима није једнак податку на вишем нивоу агрегације
Data are non-additive, that is, the sum of data for lower levels does not equal the data on the higher level of aggregation

Саопштење припремила: Драгана Куновац
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Prepared by: Dragana Kunovac
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Владике Платона бб – Тел. +387 51 332 700 - Директор Дарко Милуновић, главни уредник – Излази тромјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – Е-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Vladike Platona bb – Tel. +387 51 332 700 – Director Darko Milunović, Editor in chief – Quarterly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged